

Bakgrunn for vedtak

Regulering av Vikastølvatnet

Suldal kommune i Rogaland fylke

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Tiltakshaver	<Borgåna Kraft AS>
Referanse	201836223-12
Dato	21.01.2020
Ansvarlig	Øystein Grundt
Saksbehandler	Brit Torill Haugen

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett: www.nve.no
Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Abels gate 9

7030 TRONDHEIM

Region Nord
Kongens gate 52-54
Capitolgården
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvegen. 1B

6800 FØRDE

Region Øst
Vangsvieien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Sammendrag

Borgåna Kraft AS søker om å få regulere Vikastølvatnet i Suldal kommune med 1 m mellom kote 352 og kote 353. Naturlig vannstand er gitt av en trestøkk i utløpet av vannet og er innmålt til å ligge på kote 352,6. Reguleringen vil etter omsøkt plan gi om lag 0,7 GWh/år i økt regulerbar energiproduksjon.

Suldal kommune er negativ til prosjektet og mener at fordelene ved prosjektet ikke veier opp for ulempene knyttet til landskap, friluftsliv og naturtypen klar kalkfattig innsjø som er rødlistet.

Fylkesmannen i Rogaland er ikke tatt stilling til konsesjonsspørsmålet i sin uttalelse, men peker på at alle effekter av ei regulering ikke er beskrevet i søknaden. **Rogaland fylkeskommune** har ingen merknader til søknaden annet enn at det må gjøres en vurdering av effekten av neddemming av myrarealer.

De aller fleste prosjektene vil ha enkelte negative konsekvenser for en eller flere allmenne interesser. For at NVE skal kunne gi konsesjon til kraftverket må virkningene ikke bryte med de føringer som er gitt i Olje- og energidepartementets retningslinjer. Videre må de samlede ulempene ikke være av et slikt omfang at de overskrider fordelene ved tiltaket. NVE kan sette krav om avbøtende tiltak som del av konsesjonsvilkårene for å redusere ulempene til et akseptabelt nivå.

NVE mener at en regulering av Vikastølvatnet vil føre til at den truede naturtypen klar kalkfattig innsjø ikke lenger kan opprettholdes på grunn av erosjon av myrområdene langs deler av vannet. En regulering av vannet vil også gi negative landskapsvirkninger knyttet til et svært viktig friluftsområde med utsyn over vannet. NVE er derfor enig med Suldal kommune i at fordelene knyttet til en regulering ikke kan veie opp for ulempene knyttet til biologisk mangfold og landskap/friluftsliv.

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at ulempene ved regulering av Vikastølvatnet er større enn fordelene. Kravet i vannressursloven § 25 er ikke oppfylt.

Innhold

Sammendrag	1
Søknad	3
Høring og distriktsbehandling	4
NVEs vurdering	7
NVEs konklusjon	11

Søknad

NVE har mottatt følgende søknad fra Bekk og Strøm AS på vegne av Borgåna Kraftverk AS, datert 06.02.2019:

Borgåna Kraft AS ønsker å regulere Vikastølvatnet for å samle flomvann til strømproduksjon, og søker herved om følgende tillatelser

1. Etter vassdragsreguleringsloven, om tillatelse til:

-regulere Vikastølvatnet med 1,0 m.

NVE har vurdert lovverket som det søkes etter. Reguleringen overstiger ikke en produksjonsøkning på 500 nat.hk. og søknaden blir derfor behandlet etter bestemmelsene i vannressursloven.

Regulering av Vikastølvatnet, endelig omsøkte hoveddata

TILSIG

Nedbørfelt	km ²	4,0
Årlig tilsig til inntaket	mill.m ³	9,97
Spesifikk avrenning	l/(s·km ²)	78,8
Middelvannføring	l/s	315
Alminnelig lavvannføring	l/s	6,4
5-persentil sommer (1/5-30/9)	l/s	28
5-persentil vinter (1/10-30/4)	l/s	20

KRAFTVERK

		Uten regulering	Med regulering
Inntak	moh.	352	353
Avløp	moh.	5,5	5,5
Brutto fallhøyde	M	346,5	347,5
Midlere energiekvivalent	kWh/m ³	0,89	0,89
Slukeevne, maks	l/s	700	700
Minste driftsvannføring	l/s	21	21
Installert effekt, maks	MW	2,3	2,3
Bruktid	timer	2640	2948

MAGASIN

Magasinvolum	mill. m ³	0,1605
HRV	moh.	352
LRV	moh.	353
Naturhestekrefter	Nat.hk	193

PRODUKSJON magasin

Produksjon, årlig middel	GWh	0,71

ØKONOMI magasin

Utbyggingskostnad	mill.kr	2,0
Utbyggingspris	kr/kWh	2,8

Om søker

Borgåna Kraft AS er et produksjonsselskap som ble etablert i 2007 med formål å produsere og omsette energi.

Beskrivelse av området

Vikastølvatnet er lokalisert på Ropeidhalvøya i Suldal. Vannet ligger nedenfor tregrensa, men det er en del bart fjell rundt og langs vannet. Vannets utløp ligger mot vest og her er inntaket til Borgåna kraftverk bygd. Det er etablert vei opp til inntaket. Nord for vannet går det et høydedrag som leder opp mot Grytenuten som er halvøyas høyeste topp på 862 moh.

Teknisk plan

Reguleringer

Det er planlagt å regulere Vikastølvatnet med 1 m, mellom kote 352 og 353. Vannstanden skal senkes 0,6 m, og heves 0,4 m.

Inntak

Det er planlagt å heve eksisterende dam og terskel med 1 m. Den nye damkrona vil få en lengde på om lag 35 m. Lengden på flomløpet vil dermed økes med ca.14 m. Lukehuset må også heves med 1 m i forbindelse med ombygging av den eksisterende dammen. Fra utløpet i Vikastølvatnet, der det nå er en terskel i form av en trestokk (innmålt til 352,6 moh) må det sprenges en kanal for å lede vannet inn mot dammen hvor inntaket er plassert. Det er estimert at denne kanalen blir 1 m dyp og 2 m bred.

Veier

Det vil ikke bli etablert noen nye veier i forbindelse med å etablere reguleringen av vannet.

Massetak og deponi

Det vil ikke være behov for massetak og deponi.

Arealbruk

Reguleringen vil demme opp et areal på totalt 0,041 km². Inntaksdammen vil bli på 2 daa.

Forholdet til offentlige planer

Kommuneplan

Reguleringen ligger i et område som er regulert til LNF-formål.

Strategidokument for små vannkraftverk i Rogaland

Fylkestinget i Rogaland godkjente i 2014 et strategidokument for småkraftverk for perioden 2014-2020. Dokumentet er i hovedsak et faktagrunnlag for den generelle saksbehandling i ulike områder av Rogaland. Dokumentet gir ingen spesifikke retningslinjer for området der reguleringen er planlagt.

Høring og distriktsbehandling

Søknaden er behandlet etter reglene i kapittel 3 i vannressursloven. Den er kunngjort og lagt ut til offentlig ettersyn. I tillegg har søknaden vært sendt lokale myndigheter og interesseorganisasjoner,

samt berørte parter for uttalelse. NVE var på befaring i området den 06.06.19 sammen med representanter for søkeren og grunneiere. Høringsuttalelsene har vært forelagt søkeren for kommentar.

Høringspartenes egne oppsummeringer er referert der hvor slike foreligger. Andre uttalelser er forkortet av NVE. Fullstendige uttalelser er tilgjengelige via offentlig postjournal og/eller NVEs nettsider.

NVE har mottatt følgende kommentarer til søknaden:

Suldal kommune sendte inn denne konklusjon den 03.05.19:

«Suldal kommune finn at planane for regulering av Vikastølsvatnet til ein viss grad strir med kommunen sine retningslinjer for sakshandsaming av kraftverk. Dei negative konsekvensane er først og fremst knytt til landskapsoppleving i samband med friluftsliv og påverknad på den raudlista naturtypen klar kalkfattig innsjø. Dei positive sidene er auka kraftproduksjon i eksisterande kraftverk og redusert potensiale for skadeflom. I ei total vurdering, der ein også inkluderer tidlegare utbygging av vassdraget, finn Suldal kommune at ulempene med regulering av Vikastølsvatnet er større enn fordelane.»

Fylkesmannen i Rogaland skriver i uttalelsen sin av 09.04.19, at anlegget kommer til å bli mer synlig ved en regulering. De skriver også at reguleringen er tenkt i et vann som er registrert som naturtypen klar kalkfattig innsjø og at det er viktig å ta hensyn til friluftsinnteressen i området.

Rogaland fylkeskommune har gjort følgende vedtak den 09.04.19:

«Fylkesutvalget anbefaler at det gjøres en nærmere vurdering av effekten av neddemming av myrarealer ved omsøkt regulering, og at dette tas med i vurderingen når NVE skal ta stilling til konsesjonssøknaden. Ut over dette har fylkeskommunen ingen vesentlige merknader til søknaden»

Borgåna Kraft AS har den 14.06.19 gitt følgende kommentarer til de innkomne høringsuttalelsene:

Generell merknad

«Da reguleringen er liten vurderes de økologiske funksjonene i vannet å påvirkes relativt lite. De fleste, eller alle, organismer som finnes i og i tilknytning til vannet vil trolig også finnes etter reguleringen. Enkelte vil muligens få reduserte bestander.»

Til Suldal kommune

«1. BK er glad for at Ropeidhalvøya grendalag er positive til reguleringen da den vil redusere flommer som tidligere har skadet den kommunale vegen, og går samrøystes inn for reguleringen som omsøkt.

2. Vikastølvatnet ligger i skogsterreng med omsøkt HRV på kote 353 moh. Heving av HRV med 0,4 m medfører at om lag 8,85 da (se tegning 1004) blir neddemt, og det er en beskjeden økning i berørt skogsareal og i praksis ikke endrer de vurderingene som ble gjort da det ble gitt konsesjon til Borgåna kraftverk.

3. BK konstaterer at landskapsvernområder ikke blir berørt.

4. BK mener at samlet regulering på 1,0 m er svært beskjeden og ligger allerede innenfor det som bør tillates ihht kommunen sine retningslinjer, og BK ser derfor ikke noen konflikt her.

5. Det er allerede et inngrep i inntaksområdet med inntak, dam og oppfylt terreng. De økte inngrepene med å heve dammen og lukehuset med 1,0 m, er små, terrenget på nordsiden skal

være slik det er i dag, anleggsveien kommer i dag opp om lag 1,0 m over gulv lukehus og vil etter heving passe bedre mot hevet lukehus. Det vil noe større vannspeil i inntaket, men det vil oppleves som en fortsettelse av Vikastølvatnet. Selv om lengde på damkrona øker, er dammen lav, og høyden vil gå til 0 mot terrenget.»

Til Rogaland fylkeskommune

«Det er ikke vurdert klimaregnskapet ved at 1,0 da myrområdet blir neddemt, men det antas at denne er helt ubetydelig. For dyrelivet, har Ecofact vurdert at virkningene knyttet til neddemte myrer er ubetydelige da det er nok areal igjen til disse, se vedlegg 1.»

Til Fylkesmannen i Rogaland

«Fylkesmannen har kommentert forhold som vatnet sin verdi for fisk, effekten av sprengning av utløpskanalen, oppdemming av myrområdene og bekkekløfta i elva Borgåna. BK viser til vurderingene til Ecofact der samtlige merknader / spørsmål fra Fylkesmannen er kommentert og hovedkonklusjonen er at konsekvenser / virkninger av reguleringen er ubetydelige.»

Det er vist til et vedlegg som er utarbeidet av Ecofact i kommentarene. Vedlegget er publisert på sakens nettside og er også arkivert i den offentlige postjournalen.

NVEs vurdering

Hydrologiske virkninger av utbyggingen

Reguleringen av Vikastølvatnet skal benyttes i Borgåna kraftverk. Avstanden mellom vannet og inntaket til kraftverket er på om lag 20 m. Etter en ev. regulering vil inntaket og vannet i større grad være ett og samme vannspeil siden det skal etableres en kort kanal inn til inntaket. Det er ikke søkt om endret slipp av minstevannføring fra inntaksdammen eller endring i slukeevne i kraftverket.

Det vil bli 12 færre dager med overløp over dammen om vannet reguleres, ifølge de hydrologiske beregningene som er lagt til grunn i søknaden. Dette fører til flere dager der det kun vil gå minstevannføring i elva nedstrøms inntaket. Det vil også bli færre dager der vannføringen er mindre enn minstevannføringen. Etter planen vil fyllingsgraden i Vikastølvatnet være på det laveste i forbindelse med vårfloppen/snøsmeltingsfloppen. Utover dette vil fyllingsgraden ligge på om lag 80%. NVE mener imidlertid at dette er en urealistisk måte å manøvrere et lite magasin i dette området på. Vannet er lokalisert i et område der flommer skjer hele året og her det er ikke et regime der snøsmeltingsfloppen dominerer. Et mer realistisk bilde av hvordan magasinet vil bli manøvrert er å redusere vannmengden i magasinet ned mot LRV i forkant av nedbørshendelser og smeltehendelser. I tillegg kan magasinet brukes aktivt i forbindelse med døgnvariasjoner i pris. Når inntaket går i ett med vannet er det imidlertid sannsynlig at en ønsker å ligge opp mot HRV for å oppnå størst mulig fallhøyde.

En regulering av Vikastølvatnet vil flate ut vannføringsdynamikken i elva Borgåna. I hovedsak vil det renne kun minstevannføring i elva, med unntak av noen få flommer når magasinet er fylt opp. Fra å utnytte 79% av tilgjengelig vannmengde, vil det med regulering bli utnyttet 83%.

Produksjon og kostnader

Med bakgrunn i de hydrologiske dataene, som er lagt frem i søknaden, har søker beregnet en gjennomsnittlig økning i kraftproduksjonen ved regulering av Vikastølvatnet til omtrent 0,71 GWh. Byggekostnadene er estimert til 2 mill. kr. Dette gir en utbyggingspris på 2,8 kr/kWh.

NVE har kontrollert de fremlagte beregningene over produksjon og kostnader. NVEs kostnadsoverslag ligger 30% under søkers kostnadsoverslag og de største avvikene er på påslagsposter som planlegging/administrasjon og finanskostnader. Energikostnaden over levetiden (LCOE) er beregnet til 0,26 kr/kWh (usikkerhet i spennet 0,22-0,29). Energikostnaden over levetiden tilsvarer den verdien kraften må ha for at prosjektet skal få positiv nettonåverdi. Beregningene forutsetter en kalkulasjonsrente på 6 %, økonomisk levetid på 40 år og drifts- og vedlikeholdskostnader på 7 øre/kWh.

NVE vurderer kostnadene ved tiltaket som lave i forhold til andre vind- og småkraftverk som har endelig konsesjon per 1. kvartal 2016, men som ikke er bygget. Ut fra et basisscenario er prosjektet blant de 20% beste. En regulering på 1 m vil gi en produksjon på 0,71 GWh ny lønnsom regulerbar energi. Ved en eventuell konsesjon til prosjektet vil det likevel være søkers ansvar å vurdere den bedriftsøkonomiske lønnsomheten til prosjektet.

Naturmangfold

Vikastølvatnet er registrert som en klar kalkfattig innsjø. Dette er en naturtype som er definert som sårbar (VU). Naturtypen omfatter vann med lite kalk (<1 mg Ca/l) og lavt humusinnhold (< 30 mg Pt/l).

Suldal kommune har pekt på konsekvensen for naturtypen som en av grunnene til at de er negative til å regulere vannet. I et vedlegg til søkers kommentarer har Ecofact gitt en vurdering av konsekvensene for naturtypen om vannet blir regulert:

«Da vannet blir påvirket av regulering, vil det ikke være mulig å opprettholde denne naturtypen. Da reguleringen er liten, vurderes imidlertid de økologiske funksjonene i vannet å påvirkes relativt lite. De fleste, eller alle, organismer som finnes i og i tilknytning til vannet vil trolig finnes igjen også etter reguleringen. Enkelte vil muligens få reduserte bestander.»

Reguleringshøyden det er søkt om ligger inn under det som kan kalles naturlige vannstandsendringer. Det vil si at gjennom året vil vannstanden i vannet naturlig være både på det laveste og høyeste nivået. En regulering innebærer imidlertid at vannstandsendringene vil forekomme langt oftere. Dette vil med stor sannsynlighet føre til utvasking og erosjon der dette er mulig. Berggrunnen i området er fyllitt og glimmerskifer. Begge er bergarter som forvitrer relativt lett og er litt kalkrike. I søknadens miljørapport beskrives det områder som er langgrunne og områder med myr som vil bli påvirket om vannet blir regulert. I forbindelse med hyppigere vannstandsendringer er det dermed sannsynlig at Vikastølvatnets pH forandres seg på grunn av utvasking. Vannet vil også få tilført sediment og bli tilslammet som et resultat av hyppigere vannstandsendringer. Vikastølvatnet vil dermed ikke kunne defineres som klart. NVE er enig i påstanden fra Ecofact om det ikke vil være mulig å opprettholde naturtypen klar kalkfattig innsjø om Vikastølvatnet reguleres med 1 m.

Kantsonen inn mot Vikastølvatnet varierer. Noen steder går det myr helt ned i vannet, andre steder er det skog eller bart fjell. Det er, som nevnt i avsnittet over, langgrunt flere steder. De grunne områdene er imidlertid ikke kartlagt i detalj. Det er derfor knyttet noe usikkerhet til hvor stor andel av strandsonen som vil bli direkte berørt av en ev. regulering, men de flateste og grunneste områdene vil naturlig være mest sårbare for vannstandsendringer ned mot LRV. Myrområdene rundt vannet er lett eroderbare og vil bli påvirket av vannstandsendringer. I søkers kommentar til høringsuttalelsene er det estimert at reguleringen vil påvirke et myrareal på 0,71 km². NVE mener at dette utgjør en relativt liten andel av myrene rundt vannet, og det er derfor ikke forventet at reguleringen vil føre til reduksjon av arter knyttet til myr. Arter som er tilknyttet de grunne områdene langs vannet vil med stor sannsynlighet bli påvirket i mye større grad. NVE er dermed enig i påstanden fra Ecofact om at enkelte organismer vil få reduserte bestander. Dette gjelder i hovedsak vannlevende insekter og bunndyr. Det er imidlertid ikke registrert verdifulle eller sjeldne arter av disse og NVE mener derfor at konsekvensene er akseptable.

Fylkesmannen i Rogaland skriver i sin uttalelse at konsekvensene for bekkekløften i Borgåna ikke er belyst i søknaden. NVE vurderte verdien av bekkekløften i forbindelse med at det ble gitt konsesjon til Borgåna i 2013. Det ble ikke påvist verdifulle arter i bekkekløften, og den hadde derfor begrenset verdi for det biologiske mangfoldet i området. Søker har kommentert forholdet til bekkekløften og reguleringen i sine kommentarer til høringsuttalelsene. Her skriver de at det vil bli reduksjon i antall flommer og størrelsen på flomtoppene. Det vil også bli færre dager med vannføring under minste slukeevne. NVE er enig i beskrivelsen av disse konsekvensene. Oppsummert vil det bli flere dager med vannføring tilsvarende minstevannføringslippet fra Borgåna kraftverk. Med bakgrunn i at det ikke er registrert noe av verdi i forbindelse med kartlegginga av bekkekløfta, mener NVE at noe mindre vann over året kan aksepteres.

Ifølge artskart er det registrert sivspurv i området ved Vikastølvatnet. Observasjonen går på at det er mulig hekking i området. Arten har rødlistestatus som nær truet (NT) og er tilknyttet forskjellige typer våtmark der den har gode forutsetninger for å finne mat. En regulering på 1 m vil etter NVE sitt syn ikke endre næringsgrunnlaget for arten i og med at vannstandsendringene er relativt små. En

anleggsperiode kan forstyrre arten i hekkeperioden. Anleggsperioden vil imidlertid skje over en relativt kort tidsperiode og på et svært begrenset område på sørvestsiden av vannet. NVE har derfor ikke lagt vekt på forholdet til sivpurv i konsesjonsspørsmålet.

Det ble registrert ørret i Vikastølvatnet i 1993, og grunneier i området opplyser om at det ble satt ut ørret i vannet i 2015. Det har ikke kommet inn høringsuttalelser om at vannet har en verdi som ørretvann. NVE har derfor ikke vektlagt forholdet til ørret, men er oppmerksomme på at en regulering vil gi noe mindre næringstilgang i og med at bestandene av vannlevende insekter og bunndyr reduseres.

Forholdet til naturmangfoldloven

Alle myndighetsinstanser som forvalter natur, eller som fatter beslutninger som har virkninger for naturen, plikter etter naturmangfoldloven § 7 å vurdere planlagte tiltak opp mot naturmangfoldlovens relevante paragrafer. I NVEs vurdering av søknaden om regulering av Vikastølvatnet legger vi til grunn prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 samt forvaltningsmålene i naturmangfoldloven §§ 4 og 5.

Kunnskapen om naturmangfoldet og effekter av eventuelle påvirkninger er basert på den informasjonen som er lagt fram i søknaden, søknadens miljørapport, høringsuttalelser, samt NVEs egne erfaringer. NVE har også gjort egne søk i tilgjengelige databaser som Naturbase og Artskart den 19.11.19. Etter NVEs vurdering er det innhentet tilstrekkelig informasjon til å kunne fatte vedtak og for å vurdere tiltakets omfang og virkninger på det biologiske mangfoldet. Samlet sett mener NVE at sakens kunnskapsgrunnlag er godt nok utredet, jamfør naturmangfoldloven § 8.

I influensområdet til Vikastølvatnet er det registrert sivpurv (NT) og naturtypen klar kalkfattig innsjø (VU). En eventuell regulering av Vikastølvatnet kan etter NVEs mening ikke være i konflikt med forvaltningsmålet for naturtyper og økosystemer gitt i naturmangfoldloven § 4 eller forvaltningsmålet for arter i naturmangfoldloven § 5.

NVE har også sett påvirkningen fra reguleringen av Vikastølvatnet i sammenheng med andre påvirkninger på naturtypene, artene og økosystemet. Det finnes andre ingen reguleringer av vann fra før på Ropeidhalvøya. Det er til sammen bygd 1 småkraftverk og 4 minikraftverk på halvøya. NVE mener at reguleringen er såpass liten at den ikke vil utgjøre en vesentlig økning av den samlede belastningen på det biologiske mangfoldet i området. Den samlede belastning på økosystemet og naturmangfoldet er dermed blitt vurdert, jamfør naturmangfoldloven § 10. Den samlede belastningen anses ikke som så stor at den blir avgjørende for konsesjonsspørsmålet.

Etter NVEs vurdering foreligger det tilstrekkelig kunnskap om virkninger tiltaket kan ha på naturmiljøet, og NVE mener at naturmangfoldloven § 9 (føre-var-prinsippet) ikke får avgjørende betydning for konsesjonsspørsmålet.

Avbøtende tiltak og utformingen av tiltaket vil spesifiseres nærmere i våre merknader til vilkår dersom det blir gitt konsesjon. Tiltakshaver vil da være den som bærer kostnadene av tiltakene, i tråd med naturmangfoldloven §§ 11-12.

Landskap, friluftsliv og brukerinteresser

Retten nord for Vikastølvatnet er det registrert et svært viktig friluftsområde. Området er knyttet til den merke turstien som går til Grytnuten og stien følger høyden nord for Vikastølvatnet. Høyden heter Melenuten. På Melenuten er det satt opp kasse med turbok hvor det er mulig å skrive seg inn.

Bilde 1. Bildet tatt fra Melenuten med utsikt mot sør. Vikastølvatnet er det nærmeste vannet i bildet.

Ut fra det NVE kan se av bilder på internett (ryfylkefjordhage.no), er det god utsikt over Vikastølvatnet fra Melenuten. I luftlinje er det ca. 600 m fra Melenuten der turstien går, og bort til vannet. Området ligger over tregrensen, og det er godt med utsyn fra stien mot fjorden og vannet.

NVE antar at det vil bli noe erosjon i forbindelse med regulering av vannet. Hyppigere vannstandsendringer vil føre til en reguleringssone, særlig i de områdene der det er flatt med myr og skog. Som nevnt i avsnittet for biologisk mangfold er det langgrunt mange steder. På lave vannstander vil dermed de grunneste områdene ikke være vanndekt. Ifølge søknaden vil 16 mål bli eksponert om vannet blir senket med 60 cm. I tillegg vil et areal på 25 mål bli påvirket som et resultat av at vannet heves med 40 cm. Samlet påvirkes dermed et areal 41 mål. Samlet dekker vannet et areal på ca 160 mål. Etter NVE sitt syn vil en regulering på 1 m bli godt synlig i et større landskapsrom, særlig i nedtappet tilstand. NVE har merket seg at Suldal kommune er negativ til reguleringen av hensyn til den merke turstien over Melenuten som er et svært viktig område for friluftsliv i kommunen.

Kulturminner

Det er ikke registrert noen kulturminner i området, og fylkeskommunen i Rogaland uttalte i forbindelse med utbygging av kraftverket at området har lagt potensiale for kulturminner. I forbindelse med anleggsarbeid ved en ev. konsesjon minner NVE likevel om meldeplikta etter kulturminnelova § 8, andre ledd.

Vanntemperatur, isforhold og lokalklima

Det er ikke forventet at en regulering som er såpass liten vil føre til vesentlige endringer i vanntemperatur. Ved inntaket til kraftverket vil isen bli mer ustabil, og isleggingen vil skje på et senere tidspunkt. Utover dette mener NVE at en regulering på 1 m ikke påvirke isforholdene på en slik måte at det har betydning for om det blir gitt konsesjon eller ikke.

Flom, ras og skred

Vikastølvatnet ligger ikke i et skredutsatt område. Det er ikke forventet at et så lite magasin vil ha noen dempende effekt på de store flommene, men vil kunne dempe mindre flommer. Om det blir gitt konsesjon til regulering vil det bli sprengt ut en kanal i utløpet av vannet. Dette vil redusere oppstuvning av vann i Vikastølvatnet i perioder med høyt tilsig siden kapasiteten i utløpet økes.

Vannkvalitet, vannforsynings- og resipientinteresser

Det er ingen kjente vannuttak til vannforsyning fra Vikastølvatnet. Vannkvaliteten vil være noe lavere under en ev. anleggsperiode, men vil gå tilbake til en normaltstand etter at anleggsarbeidet er ferdigstilt.

Vanddirektivet

Vikastølvatnet er registrert som vannforekomst 038-13-R, Ropeidhalvøya vest, i Haugaland vannområde. Den økologiske tilstanden for vannforekomsten er vurdert som god. NVE mener at reguleringshøyden er såpass begrenset at Vikastølvatnets økologiske tilstand fortsatt vurderes som god etter en ev. regulering.

Samfunnsmessige fordeler

En eventuell regulering av Vikastølvatnet slik som omsøkt vil gi 0,7 GWh regulerbar kraft i et gjennomsnittså. Tiltaket vil gi inntekter til søker og grunneiere, og generere skatteinntekter.

Oppsummering

NVE mener at en regulering av Vikastølvatnet vil føre til at den truede naturtypen klar kalkfattig innsjø ikke lenger kan opprettholdes på grunn av erosjon av myrområdene langs deler av vannet. En regulering av vannet vil også gi negative landskapsvirkninger knyttet til et svært viktig friluftsområde med utsyn over vannet. NVE er derfor enig med Suldal kommune i at fordelene knyttet til en regulering ikke kan veie opp for ulempene knyttet til biologisk mangfold og landskap/friluftsliv.

NVEs konklusjon

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at ulempene ved regulering av Vikastølvatnet er større enn fordelene. Kravet i vannressursloven § 25 er ikke oppfylt.